T089 ATĐ 1 (07) Luận A Tỳ Đạt Ma Tập Dị Môn Túc Q7-Bốn Pháp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 7

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC
QUYEÅN 7
Phaåm 5: BOÁN PHAÙP, Phaàn 2

- Boán thöù trí: Töùc laø phaùp trí, loaïi trí, tha taâm trí vaø theá tuïc trí. 1. Phaùp trí laø gì? Ñaùp: Laø trí duyeân nôi coõi Duïc, taïo caùc haønh voâ laäu; laø trí duyeân nôi coõi Duïc taïo nhaân cho caùc thöù voâ laäu; laø trí duyeân nôi coõi Duïc haønh phaùp dieät cuûa voâ laäu, laø trí duyeân nôi coõi Duïc haønh ñaïo naêng ñoaïn cuûa voâ laäu. Laïi nöõa, trí duyeân nôi phaùp trí, lónh vöïc phaùp trí ñoù goïi laø phaùp trí. 2. Loaïi trí laø gì? Ñaùp: Laø trí duyeân nôi coõi Saéc, Voâ saéc taïo caùc haønh voâ laäu, laø trí duyeân nôi coõi Saéc, Voâ saéc taïo nhaân cho caùc thöù voâ laäu; laø trí duyeân nôi coõi Saéc, Voâ saéc haønh phaùp dieät cuûa voâ laäu; laø trí duyeân nôi voâ laäu haønh ñaïo naêng ñoaïn cuûa voâ laäu. Laïi nöõa, trí duyeân nôi loaïi trí, lónh vöïc loaïi trí, ñoù goïi laø loaïi trí. 3. Tha taâm trí laø gì? Ñaùp: Neáu nhö tu trí thì seõ thaønh quaû tu (tu ñeå chöùng quaû). Neáu y chæ vaøo tu haønh maø chaúng coù loãi laàm, thì coù theå bieát ñöôïc taâm vaø taâm sôû cuûa ngöôøi khaùc, trong hieän taïi laø coõi Duïc vaø coõi Saéc hoøa hôïp vaø bieát ñöôïc moät phaàn taâm vaø taâm sôû voâ laäu cuûa ngöôøi khaùc. Theá neân goïi laø tha taâm trí (trí bieát taâm ngöôøi khaùc). 4. Theá tuïc trí laø gì? Ñaùp: Laø trí tueä höõu laäu. Laïi coù boán thöù trí: Ñoù laø khoå trí, taäp trí, dieät trí, ñaïo trí. Hoûi: Khoå trí laø gì? Ñaùp: Ñoù laø ñoái vôùi naêm thuû uaån suy nghó noù laø voâ thöôøng, khoå, khoâng, voâ ngaõ maø khôûi leân trí voâ laäu. Ñoù goïi laø khoå trí. Hoûi: Taäp trí laø gì? Ñaùp: Ñoái vôùi caùc nhaân höõu laäu suy nghó veà ñieàu kieän sinh cuûa noù

maø phaùt trí voâ laäu. Ñoù goïi laø taäp trí. Hoûi: Dieät trí laø gì? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi caùc thöù traïch dieät, tö duy suy xeùt ñeán caùi dieät thanh tònh maàu nhieäm nhaát lìa xa noù, do ñoù khôûi sinh ra trí voâ laäu. Ñoù goïi laø dieät trí. Hoûi: Ñaïo trí laø gì? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi ñaïo voâ laäu suy tö con ñöôøng ra khoûi (sinh töû) nhö theá naøo, ñoù laø phaùt sinh ra trí voâ laäu. Theá neân goïi laø ñaïo trí.

- Coù boán thöù söùc (löïc): Ñoù laø söùc tin, söùc tinh taán, söùc ñònh vaø söùc tueä. 1. Söùc maïnh cuûa loøng tin laø gì? Ñaùp: Laø nöông vaøo chö Phaät Nhö Lai Ñaïi Giaùc Ngoä (Chaùnh Ñaúng Giaùc) maø troàng nieàm tin trong saïch, neân goác reã noù beàn vöõng, taát caû caùc baäc Sa-moân hay Baø-la-moân cuøng caùc haøng Thieân, Ma, Phaïm, hoaëc ôû caùc coõi khaùc (theá gian) ñeàu khoâng theå keùo ñoå, cöôùp ñoaït nieàm tin aáy ñöôïc. Ñoù goïi laø söùc maïnh cuûa loøng tin. 2. Söùc maïnh cuûa tinh taán laø gì? Ñaùp: Tröø boû ñieàu aùc, baát thieän ñaõ coù, sieâng naêng giöõ taâm naém yù cheá ngöï ñieàu aùc, baát thieän chöa coù, ñeå noù khoâng ñöôïc sinh ra. Sieâng naêng giöõ taâm naém yù laøm cho ñieàu thieän chöa sinh, ñöôïc sinh. Sieâng naêng nhö vaäy, laøm cho vöõng beàn truï chaéc khoâng queân ñoái vôùi ñieàu thieän ñang coù. Tu ñaày ñuû gaáp hai roäng ra ñeå trí chöùng ñöôïc söï thaät. Sieâng naêng giöõ taâm naém yù goïi laø söùc tinh taán. 3. Söùc thieàn ñònh laø gì? Ñaùp: Nghóa laø phaûi lìa boû tham duïc vaø caùc ñieàu xaáu aùc baát thieän, coù taàm coù töù, ly sinh hyû laïc. Nhaäp vaøo Sô thieàn ñaày ñuû maø truï, laàn löôït cho ñeán nhaäp truï vaøo ñeä Töù thieàn toaøn veïn ñaày ñuû. Ñoù goïi laø söùc thieàn ñònh. 4. Söùc trí tueä laø gì? Ñaùp: Nghóa laø hieåu bieát ñuùng nhö thaät ñaây laø Khoå thaùnh ñeá, ñaây laø Khoå taäp thaùnh ñeá, ñaây laø Khoå dieät thaùnh ñeá, ñaây laø Thaùnh ñeá chæ baøy ñaïo laø con ñöôøng daãn ñeán söï dieät khoå. Ñoù goïi laø söùc trí tueä. Vì sao goïi laø “Söùc”? Vì nhaân coù caùc söùc ñoù, nöông vaøo söùc ñoù, truï vaøo caùc söùc ñoù thì coù khaû naêng caét ñöùt, nghieàn naùt, phaù tung taát caû caùc thöù troùi buoäc cuûa kieát sö,û nhöõng quaán thaét cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo. Theá neân goïi laø söùc. - Boán xöù: Goàm coù tueä xöù, ñeá xöù, xaû xöù, tòch tónh xöù. 1. Theá naøo laø tueä xöù?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 7 108

Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Luïc Giôùi Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi vôùi Cuï thoï Trì Kieân: Bí-soâ neân bieát! Lónh vöïc cuûa tueä cao caû laø laäu taän trí. Theá neân caùc Bí-soâ caàn phaûi thaønh töïu laäu taän trí ñoù. Neáu thaønh töïu noù thì goïi laø thaønh töïu lónh vöïc tueä toái thaéng. Do ñoù goïi laø tueä xöù. 2. Theá naøo laø ñeá xöù? Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Luïc Giôùi Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm noùi vôùi Cuï thoïi Trì Kieân: Bí-soâ neân bieát! Lónh vöïc cuûa Ñeá cao caû, laø giaûi thoaùt baát ñoäng. Ñeá coù nghóa laø phaùp ñuùng nhö thaät, traùi vôùi noù laø doái traù laø hö giaû chaúng thaät. Theá neân caùc Bí-soâ caàn phaûi thaønh töïu baát ñoäng giaûi thoaùt. Neáu thaønh töïu noù thì goïi laø thaønh töïu lónh vöïc cuûa ñeá toái thaéng. Ñoù goïi laø ñeá xöù. 3. Theá naøo goïi laø xaû xöù? Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Luïc Giôùi Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm noùi vôùi Cuï thoï Trì Kieân: Bí-soâ neân bieát! Tröôùc heát söï chaáp chaëc vaøo voâ trí, voâ minh noù seõ ñaåy ta ra khoûi con ñöôøng chaùnh phaùp. Vaäy nay ta caàn phaûi buoâng boû, neùm boû taát caû nhöõng chaáp tröôùc giöõ chaëc aáy ñi. Naày caùc Bí-soâ neân bieát, lónh cuûa cao caû ñoù laø buoâng boû taát caû moïi thöù nöông nhôø, khi aùi ñaõ döùt, taäp nhieãm ñaõ lìa thì ñaït Nieát-baøn haèng dieät. Theá neân caùc Bí-soâ neân thaønh töïu Nieát-baøn ñoù. Khi ñaõ thaønh töïu noù thì goïi laø ñaõ thaønh töïu lónh vöïc cuûa toái thaéng. Theá neân goïi laø xaû xöù. 4. Tòch tónh xöù laø gì? Ñaùp:

Nhö trong kinh Bieän Luïc Giôùi Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm noùi vôùi Cuï thoï Trì Kieân: Bí-soâ neân bieát! Tham lam laøm nhô baån vaø naõo haïi baûn taâm khieán khoâng theå giaûi thoaùt ñöôïc. Saân giaän vaø ngu si cuõng laøm nhô baån vaø naõo haïi baûn taâm khieán khoâng theå giaûi thoaùt ñöôïc. Caùc Bí-soâ neân bieát, phaûi tröø dieät cho thaät heát caùc tham saân si ñoù ñöøng ñeå soùt tí naøo, phaûi tröø cho heát, phaûi tröø boû quaêng neùm noù thaät xa. Khi aùi ñaõ döùt, taïp nhieãm ñaõ lìa, hoaøn toaøn troáng vaéng saïch seõ thì ñoù goïi laø tòch tónh vaéng laëng chaân thaät. Theá neân caùc Bí-soâ neân thaønh töïu tòch tónh chaân thaät ñoù. Khi ñaõ thaønh töïu noù thì goïi laø ñaõ thaønh töïu ñöôïc lónh vöïc cuûa tòch tónh toái thaéng. Ñoù goïi laø tòch tónh tònh xöù. - Boán thöù uaån: Goàm coù giôùi uaån, ñònh uaån, tueä uaån vaø giaûi thoaùt uaån. 1. Giôùi uaån laø sao? Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Tam Uaån Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Caùc Bí-soâ neân bieát! Ta noùi giôùi luaät baäc höõu hoïc, hoaëc giôùi luaät baäc voâ hoïc, hay taát caû giôùi luaät kheùo chaúng hoïc chaúng voâ hoïc thì ñeàu laø

giôùi uaån. Ñoù goïi laø giôùi uaån. 2. Ñònh uaån laø sao? Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Tam Uaån Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Caùc Bí-soâ neân bieát! Ta noùi hoaëc thieàn ñònh baäc höõu hoïc, hoaëc thieàn ñònh baäc voâ hoïc, hoaëc taát caû thieàn ñònh kheùo chaúng hoïc chaúng voâ hoïc thì ñeàu laø ñònh uaån. Theá neân goïi laø ñònh uaån. 3. Tueä uaån laø sao? Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Tam Uaån Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Caùc Bí-soâ neân bieát! Ta noùi tueä baäc höõu hoïc, hoaëc tueä baäc voâ hoïc, hoaëc taát caû tueä kheùo chaúng hoïc chaúng voâ hoïc thì ñeàu laø tueä uaån caû. Theá neân goïi laø tueä uaån. 4. Theá naøo goïi laø giaûi thoaùt uaån? Ñaùp: Nhö trong kinh Bieän Tam Uaån Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Caùc Bí-soâ neân bieát! Ta noùi giaûi thoaùt baäc höõu hoïc, hoaëc giaûi thoaùt cuûa baäc voâ hoïc, hoaëc taát caû giaûi thoaùt kheùo chaúng hoïc chaúng voâ hoïc thì ñeàu laø giaûi thoaùt uaån. Theá neân goïi laø giaûi thoaùt uaån. Boán thöù y (nöông nhôø): Goàm coù: 1. Suy nghó choïn löïa moät caùch neân traùnh xa. 2. Suy nghó choïn löïa moät caùch neân thoï duïng. 3. Suy nghó choïn löïa moät caùch neân tröø boû. 4. Suy nghó choïn löïa moät caùch neân chòu ñöïng. - Theá naøo laø suy nghó choïn löïa moät caùch neân traùnh xa? Ñaùp: Nhö trong kinh Phoøng Chö Laäu Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ caàn phaûi phaùn xeùt, suy nghó choïn löïa..., caùc caùch traùnh xa caùc loaøi voi hung, ngöïa döõ, traâu ñieân, choù döõ, traâu nöôùc hung baïo v.v... Phaûi xeùt bieát maø traùnh xa caùc caây ñoäc, gai ñoäc, haàm hoá, bôø vöïc, hang saâu, gieáng, haàm xí, soâng saâu v.v... Phaûi neân suy xeùt maø traùnh xa caùc vieäc hung döõ, haønh ñoäng cöû chæ baïn aùc, caùc ñaùm baïn beø xaáu xa laøm aùc, choã soáng cuûa toäi aùc, caùc ngoïa cuï xaáu aùc, caàn phaûi laùnh xa. Caùc ngoïa cuï xaáu aùc, töùc laø khi thoï duïng thöù ngoïa cuï ñoù thì baäc trí giaû vaø caùc baïn ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng leõ chaúng ñaùng phaân bieät, suy löôøng, nghi kî..., laïi sinh ra phaân bieät, suy löôøng, nghi kî, ngôø vöïc. Neân Ta noùi ñoù laø caùi ngoïa cuï xaáu aùc. Caùc thaày Bí-soâ caàn phaûi laùnh xa noù ñi... Nhö theá goïi laø suy nghó choïn moät phaùp neân laùnh xa. - Theá

naøo laø suy nghó choïn moät caùch neân thoï duïng? Ñaùp: Nhö trong kinh Phoøng Chö Laäu Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Naøy caùc thaày Bí-soâ caàn phaûi phaùn xeùt, suy nghó choïn löïa kyõ moät caùch veà söï thoï duïng. Phaûi neân ñuùng nhö phaùp maø thoï duïng y phuïc. Ñoù

chaúng phaûi vì muoán duõng kieän, vì kieâu ngaïo haùch dòch, vì saéc ñeïp, vì thaân hình oai veä..., maø chæ vì muoán che chaén noùng laïnh, ngaên ngöøa raén rít ruoài muoãi chaâm chích caén moå vaø nhaát laø ñeå che chaén hình haøi xaáu xa ñaùng maéc côõ naøy maø thoï duïng y phuïc naøy. Caùc thaày cuõng neân xeùt bieát, suy tính choïn löïa caùch ñuùng nhö phaùp maø aên uoáng. AÊn uoáng ñaây chaúng phaûi laø ñeå duõng kieän, hay vì kieâu ngaïo hay vì nhan saéc thaân hình ñeïp ñeõ oai veä..., maø chæ vì muoán giöõ cho hình haøi naøy taïm soáng qua ngaøy, thoaùt ñöôïc caùi ñoùi khaùt, an taâm tu trì phaïm haïnh, traùnh thoï nhaän caùi cuõ (ñoùi khaùt), chaúng daùm thoï nhaän caùi môùi ñeå soáng ñôøi soáng khoâng loãi laàm voâ toäi vaø ñöôïc truï vaøo an laïc. Caùc thaày cuõng neân suy xeùt choïn löïa caùch duøng ngoïa cuï ñuùng phaùp laø khoâng phaûi vì duõng kieän, vì kieâu ngaïo hay saéc ñeïp cuûa maët maøy, thaân hình oai veä..., maø chæ ngaên ngöøa gioù möa laïnh noùng vaø coát ñeå ngoài thieàn ñònh ñaït ñeán choã tòch tónh an oån cao quyù nhaát. Caùc thaày cuõng neân suy xeùt choïn löïa caùch duøng thuoác men ñuùng phaùp laø khoâng phaûi vì söï duõng kieän, vì kieâu ngaïo, vì nhan saéc ñeïp ñeõ, thaân hình oai veä..., maø chæ muoán trò caùc beänh ñang haønh haï hoaëc ngaên ngöøa caùc beänh taät ñeå thaân taâm an oån maø tu nghieäp thieän. Ñoù goïi laø suy nghó choïn löïa moät caùch neân thoï duïng ñuùng phaùp. - Theá naøo laø suy xeùt choïn löïa moät caùch neân tröø boû? Ñaùp: Nhö trong kinh Phoøng Chö Laäu Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Naøy caùc thaày Bí-soâ, ai ñaõ khôûi caùc thöù taàm nhö tham duïc, giaän döõ gaây toån haïi..., thì chôù neân giaáu gieám, haõy neân mau mau ñoaïn tröø cho thaät heát, haõy oùi möûa ra, haõy tröø khöû tieâu dieät chuùng ñöøng ñeå soùt. Ñoù laø suy xeùt choïn löïa moät caùch neân tröø boû. - Theá naøo laø suy xeùt choïn löïa moät caùch neân chòu ñöïng? Ñaùp: Nhö trong kinh Phoøng Chö Laäu Kyù Bieät, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ caàn phaûi coá gaéng noã löïc sieâng naêng, maïnh meõ gaéng söùc, chaúng neân lìa mình ra khoûi coã xe phaùp thieän, cho duø nhö thaân ta maùu thòt khoâ kieät, chæ coøn da xöông chaèng chòt maø taïm soáng. Neáu chaùnh phaùp cao caû kia chöa ngoä ñöôïc thì phaûi sieâng naêng coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Nhö khi quaù coá gaéng maø thaân taâm coù meät moûi thì cuõng khoâng vì theá maø treã naõi bieáng löôøi. Phaûi traân mình chai lì chòu ñöïng ñöôïc caùc thöù laïnh noùng ñoùi khaùt raén rít ruoài muoãi gioù möa baõo taùp... Roài laïi phaûi raùng chòu ñöïng bao cay ñaéng maø keû khaùc haønh haï, laøm nhuïc, caû ñeán gieát haïi... Ñoù goïi laø suy xeùt choïn löïa moät caùch neân chòu ñöïng.

Boán thöù phaùp tích: Töùc laø: 1. Voâ tham phaùp tích; 2. Voâ saân phaùp

tích; 3. Chaùnh nieäm phaùp tích; 4. Chaùnh ñònh phaùp tích. 1. Khoâng tham phaùp tích laø sao? Ñaùp: Khoâng tham töùc laø ñoái vôùi caùc duïc caûnh khoâng tham, ñeàu khoâng ham muoán, roäng noùi cho ñeán chaúng phaûi thuoäc loaïi tham lam, chaúng phaûi laø thöù sinh ra tham lam..., neân goïi laø khoâng tham. Phaùp tích thì khoâng tham cuõng goïi laø phaùp maø cuõng goïi laø tích (daáu veát). Theá neân goïi laø khoâng tham phaùp tích. 2. Khoâng saân phaùp tích laø sao? Ñaùp: Khoâng saân giaän, töùc laø ñoái vôùi caùc loaøi höõu tình khoâng coá yù gaây toån haïi. Khoâng oâm loøng taøn ñoäc neân chaúng muoán gaây buoàn lo ñau khoå cho ai. Roäng noùi cho ñeán chaúng töøng gaây tai hoïa, seõ gaây tai hoïa hoaëc ñang gaây tai hoïa cho ai. Theá neân goïi laø khoâng saân giaän. Coøn phaùp tích thì khoâng saân giaän cuõng goïi laø phaùp vaø cuõng goïi laø tích. Theá neân goïi laø khoâng saân giaän phaùp tích. 3. Chaùnh nieäm phaùp tích laø sao? Ñaùp: Chaùnh nieäm nghóa laø nöông töïa vaøo phaùp thieän do xuaát ly vaø xa lìa sinh ra. Caùc yù nghó tuøy theo choã vaø vieäc maø ghi nhôù. Roäng noùi cho ñeán taâm coù trí nhôù raát saùng suoát. Ñoù goïi laø chaùnh nieäm. Coøn phaùp tích thì chaùnh nieäm cuõng goïi laø phaùp vaø cuõng goïi laø tích, cuõng goïi laø phaùp tích. Theá neân goïi laø chaùnh nieäm phaùp tích. 4. Chaùnh ñònh phaùp tích laø gì? Ñaùp: Laø nöông vaøo phaùp thieän do xuaát ly vaø xa lìa sinh ra, caùc ñònh khieán cho taâm luoân ñöôïc an truï. Roäng noùi cho ñeán khi taâm chuyeân chuù vaøo moät caûnh. Ñoù goïi laø chaùnh ñònh. Phaùp tích: Nghóa laø chaùnh ñònh cuõng goïi laø phaùp, cuõng goïi laø tích, cuõng goïi laø phaùp tích. Theá neân goïi laø chaùnh ñònh phaùp tích. - Boán phaùp chöùng ñöôïc: 1. Hoaëc coù phaùp do thaân chöùng ñöôïc. 2. Coù phaùp do nieäm chöùng ñöôïc. 3. Coù phaùp do maét chöùng ñöôïc. 4. Coù phaùp do tueä chöùng ñöôïc. - Phaùp do thaân chöùng ñöôïc laø gì? Ñaùp: Töùc laø taùm thöù giaûi thoaùt, laø thaân chöùng ñöôïc. - Phaùp do nieäm chöùng ñöôïc laø gì? Ñaùp: Töùc laø caùc vieäc thuoäc caùc ñôøi tröôùc, laø nieäm chöùng ñöôïc. - Phaùp do maét chöùng ñöôïc laø gì? Ñaùp: Töùc laø caùc vieäc sinh töû maø maét chöùng ñöôïc. - Phaùp do tueä chöùng ñöôïc laø gì?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 7 112

Ñaùp: Ñoù laø caùc trí laäu taän thì tueä caàn neân chöùng. Baøi tuïng OÁt-ñaø-nam thöù ba noùi: Ba: Boán phaùp coù chín, Haïnh, tu, nghieäp, thoï, aùch, Ly heä vaø boäc löu, Thuû, heä moãi thöù boán. Goàm coù: Boán thöù haïnh, boán thöù tu ñònh, boán thöù nghieäp, boán thöù phaùp thoï, boán thöù aùch, boán thöù ly heä, boán thöù boäc löu, boán thöù thuû vaø boán thöù thaân heä. - Boán thöù haïnh: 1. Khoå trì thoâng haïnh. 2. Khoå toác thoâng haïnh. 3. Laïc trì thoâng haïnh. 4. Laïc toác thoâng haïnh. - Khoå trì thoâng haïnh laø gì? Ñaùp: Khi thieàn ñònh chaúng thaâu giöõ ñöôïc phaàn thoâ (haï phaåm) cuûa naêm caên, neân goïi laø Khoå trì thoâng haïnh. - Khoå toác thoâng haïnh laø gì? Ñaùp: Khi thieàn ñònh chaúng thaâu giöõ ñöôïc phaàn teá (thöôïng phaåm) cuûa naêm caên. - Laïc trì thoâng haïnh laø gì? Ñaùp: Khi thieàn ñònh thaâu giöõ ñöôïc phaàn thoâ (haï phaåm) cuûa naêm caên. - Laïc toác thoâng haïnh laø gì? Ñaùp: Khi thieàn ñònh thaâu giöõ ñöôïc phaàn teá (thöôïng phaåm) cuûa naêm caên.

- Boán thöù haïnh: 1. Haïnh chaúng chòu ñöïng ñöôïc. 2. Haïnh chòu ñöïng ñöôïc. 3. Haïnh ñieàu phuïc. 4. Haïnh tòch tónh. - Haïnh chaúng chòu ñöïng ñöôïc laø sao? Ñaùp: Nghóa laø chaúng theå chòu ñöïng ñöôïc caùc thöù laïnh noùng ñoùi khaùt raén rít ruoài muoãi möa gioù khi gaëp phaûi v.v... Laïi cuõng khoâng theå chòu ñöïng noåi vieäc bò ngöôøi khaùc taïo neân söï cay ñaéng khoå sôû cho thaân theå nhö baèng caùch chöûi maéng ñaùnh ñaäp haønh haï hay gieát cheát v.v... Caùc thöù nhö theá chaúng theå chòu ñöïng ñöôïc, neân goïi laø haïnh chaúng chòu ñöïng

ñöôïc. - Haïnh chòu ñöïng ñöôïc laø sao? Ñaùp: Nghóa laø coù theå chòu ñöïng ñöôïc caùc thöù laïnh noùng ñoùi khaùt raén rít ruoài muoãi möa gioù v.v... khi gaëp phaûi. Laïi cuõng coù theå chòu ñöïng ñöôïc khi bò ngöôøi khaùc laøm nhuïc chöûi maéng haønh haï ñaùnh ñaäp hay gieát cheát. Nhöõng vieäc nhö theá goïi laø haïnh chòu ñöïng ñöôïc. - Haïnh ñieàu phuïc laø sao? Ñaùp: Thí duï khi maét thaáy saéc thì chuyeân taâm giöõ yù laïi, canh chöøng giöõ gìn nhaõn caên, kìm giöõ ñieàu phuïc laøm chuû taâm mình. Khoâng ñeå cho noù khôûi leân caùc thöù phieàn naõo vaø caùc nghieäp aùc. Cuõng nhö khi tai nghe tieáng, muõi ngöûi muøi höông, löôõi neám vò, thaân ñuïng chaïm, yù hieåu phaùp v.v..., thì kòp thôøi giöõ gìn taâm yù, ngaên ngöøa canh chöøng giöõ gìn nhó caên v.v..., cho ñeán ngaên ngöøa giöõ gìn yù caên, kìm giöõ, ñieàu phuïc laøm chuû taâm mình khoâng ñeå cho noù khôûi leân caùc thöù phieàn naõo vaø caùc nghieäp aùc. Ñoù goïi laø haïnh ñieàu phuïc. - Haïnh vaéng laëng tòch tónh laø sao? Ñaùp: Nghóa laø boán thöù nieäm truï, boán thöù chaùnh ñoaïn, boán thöù thaàn tuùc, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc chi, taùm chi Thaùnh ñaïo, boán thöù thoâng haïnh, boán thöù phaùp tích... Xa-ma-tha, Tyø-baùt-xaù-na..., ñoù goïi laø haïnh tòch tónh vaéng laëng. Hoûi: Vì sao laïi noùi ñoù laø haïnh tòch tónh? Ñaùp: Vì chính caùc haïnh ñoù maø reøn luyeän tu taäp hoaëc thöïc hieän thaät nhieàu thì coù theå khieán cho caùc tham duïc, saân giaän, ngu si, kieâu maïn v.v..., ñaõ sinh ra thì phaûi bò tieâu tröø yeân laëng troáng vaéng vaø voâ cuøng vaéng laëng. Theá neân goïi laø haïnh vaéng laëng tòch tónh. - Boán thöù tu ñònh: 1. Neáu tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän vaø laøm vieäc thaät nhieàu thì ñôøi naøy seõ ñöôïc truï vaøo phaùp an laïc. 2. Neáu coù tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän vaø laøm vieäc thaät nhieàu thì seõ chöùng ñöôïc tri kieán thuø thaéng nhaát. 3. Neáu coù tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän vaø laøm vieäc thaät nhieàu thì seõ chöùng ñöôïc tueä phaân bieät thuø thaéng nhaát. 4. Neáu coù tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän vaø laøm vieäc thaät nhieàu thì caùc laäu ñeàu döùt heát. - Vì sao maø tu ñònh coù tu taäp reøn luyeän, laøm vieäc nhieàu thì ñôøi naøy seõ ñöôïc truï vaøo phaùp laïc? Ñaùp: ÔÛ baäc sô thieàn ñaõ thaâu giöõ ñöôïc phaùp ly sinh hyû laïc, taâm hoaøn toaøn chuyeân chuù vaøo moät caûnh. Tu taäp beàn bæ, luùc naøo cuõng sieâng

naêng chuyeân caàn tu taäp khoâng moät giaây phuùt xao laõng. Theá neân goïi laø tu ñònh maø tu taäp vaø laøm ñöôïc nhieàu vieäc thì ñôøi naøy truï vaøo phaùp laïc. - Theá naøo laø tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän, laøm vieäc thaät nhieàu seõ chöùng

ñöôïc tri kieán toái thaéng? Ñaùp: Ñoái vôùi töôûng quang minh maø chuyeån hoaøn toaøn taâm vaøo moät caûnh, cöù theá maø tu taäp reøn luyeän beàn bæ, sieâng naêng tu taäp maõi chaúng moät giaây phuùt xao laõng thì seõ chöùng ñöôïc tri kieán cao caû nhaát. - Theá naøo laø tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän laøm vieäc thaät nhieàu thì seõ chöùng ñöôïc tueä phaân bieät cao caû nhaát? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi thoï töôûng maø taàm xeùt vaø quan saùt kyõ maø ñi ñeán taâm chuyeân nhaát vaøo moät choã (nhaát taâm baát loaïn). Cöù theá maø tu taäp beàn bæ, sieâng naêng tu taäp maõi chaúng moät phuùt xao laõng thì goïi laø tu ñònh maø tu taäp vaø laøm ñöôïc nhieàu vieäc thì seõ chöùng ñöôïc tueä phaân bieät toái thaéng. - Theá naøo laø tu ñònh maø tu taäp reøn luyeän vaø laøm ñöôïc khaù nhieàu vieäc thì caùc laäu ñeàu döùt tröø heát? Ñaùp: Ñeä Töù thieàn goàm thaâu caû thanh tònh, xaû, nieäm, caâu haønh, ñaïo quaû A-la-haùn khoâng giaùn ñoaïn vaø luoân nhaát taâm baát loaïn, cöù nhö theá maø tu taäp reøn luyeän beàn bæ, luoân luoân sieâng tu maõi chaúng heà xao laõng. Theá neân goïi laø tu ñònh maø reøn luyeän tu taäp vaø laøm vieäc thaät nhieàu, caùc hoaëc laäu döùt saïch. Nhö trong kinh Ba La Dieãn Noa, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm noùi keä: Ñoaïn duïc töôûng lo sôï, Lìa hoân traàm, meâ nguû, Vaø traïo cöû, oá taùc, Ñöôïc xaû nieäm thanh tònh. Phaùp luaân laø cao toät, Ñöôïc chaùnh trí giaûi thoaùt, Ta noùi voâ minh döùt, Ñöôïc thaéng tueä phaân bieät. - Boán thöù nghieäp: Goàm coù: 1. Nghieäp cuûa dò thuïc ñen cuûa ñen. 2. Nghieäp cuûa dò thuïc traéng cuûa traéng. 3. Nghieäp cuûa dò thuïc ñen traéng traéng ñen. 4. Nghieäp cuûa dò thuïc chaúng phaûi traéng chaúng phaûi ñen, coù khaû naêng döùt ñöôïc caùc nghieäp. - Theá naøo laø nghieäp dò thuïc ñen cuûa ñen? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi vôùi thaày Boá-thích-noa, ngöôøi giöõ caâu

chi giôùi veà boø: Taát caû neân bieát kyõ löôõng! ÔÛ ñôøi coù loaïi Boå-ñaëc-giaø-la taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù gaây toån haïi. Khi ñaõ gaây caùc haïnh toån haïi ñoù roài lieàn chöùa nhoùm tích tuï laøm taêng tröôûng söï toån haïi. Khi ñaõ chöùa nhoùm taêng tröôûng toån haïi thì gaây toån haïi cho töï theå, khi töï theå mình bò toån haïi thì gaây toån haïi cho caû theá gian. Khi theá gian ñaõ bò toån haïi roài thì gaëp va chaïm, gaây toån haïi va chaïm, khi va chaïm ñaõ bò toån haïi roài thì gaëp thoï gaây toån haïi thoï. Thaät laø moät möïc chaúng ñaùng öa, chaúng ñaùng vui, chaúng ñaùng möøng, chaúng vöøa yù. Nhö caùc loaïi höõu tình Na laïc giaø sinh ra töø caùc loaïi ñoù roài cuõng gaëp caùc xuùc, thoï nhö theá v.v... Theá neân Ta noùi caùc loaïi höõu tình ñoù töï mình taïo nghieäp. Taát caû haõy neân bieát: Ñoù laø nghieäp dò thuïc ñen cuûa ñen. Taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù gaây toån haïi laø gì? Laø taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù chaúng thieän. ÔÛ nghóa trong naøy yù noùi caùc haønh thaân, ngöõ, yù chaúng thieän ñoù töùc laø caùc haønh thaân, ngöõ, yù gaây toån haïi. Khi ñaõ taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù gaây toån haïi roài thì chöùa caát vaø laøm taêng tröôûng theâm söï toån haïi, coù nghóa laø taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù chaúng thieän roài thì gaây taïo theâm ra caùc phaùp chaúng xa lìa. Nghóa ôû ñaây laø khi noùi gaây taïo theâm caùc phaùp chaúng xa lìa thì chæ cho vieäc tích tuï chöùa nhoùm theâm nhieàu söï toån haïi. Khi chöùa nhoùm theâm nhieàu söï toån

haïi thì seõ gaây toån haïi cho töï theå cuûa mình. Coù nghóa laø khi gaây taïo theâm lôùn caùc phaùp chaúng xa lìa roài thì seõ bò quaû baùo ñoïa vaøo ñòa nguïc. Nghóa ôû ñaây yù noùi: Bò ñoïa vaøo ñòa nguïc töùc laø chæ cho vieäc töï theå bò toån haïi. Taïi sao nhö theá? Nghóa laø khi ôû trong ñoù roài thì maét thaáy saéc, tai nghe tieáng, muõi ngöûi muøi, löôõi neám vò, thaân ñuïng chaïm, yù hieåu phaùp. Taát caû ñeàu khoâng vöøa yù, yù khoâng vui, khoâng phaûi vöøa yù, khoâng coù töôùng vöøa yù, khoâng coù töôùng bình ñaúng, luoân khoâng bình ñaúng... Do caùc söï kieän nhö theá maø phaûi chòu khoå saàu. Khi ñaõ röôùc haïi cho töï theå thì seõ sinh toån haïi caû theá gian. Coù nghóa laø khi gaây nhaân ñòa nguïc thì taát phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. YÙ noùi ñoïa vaøo ñòa nguïc ôû ñaây laø chæ vieäc toån haïi theá gian. Vì sao theá? Nghóa laø khi ñoïa vaøo ñòa nguïc roài thì maét thaáy saéc..., cho ñeán yù hieåu phaùp, taát caû ñeàu chaúng vöøa yù thoûa loøng, roäng noùi cho ñeán chaúng bình ñaúng vaø khoâng coù töôùng bình ñaúng..., do caùc söï kieän ñoù maø luoân thaáy ñau khoå. Noù sinh toån haïi theá gian roài thì seõ gaëp caùc xuùc toån haïi, nghóa laø khi ñoïa vaøo ñòa nguïc thì taát phaûi gaëp xuùc ôû ñòa nguïc. YÙ noùi ñòa nguïc ñaây laø chæ vieäc bò toån haïi. Khi gaëp xuùc toån haïi roài thì taát phaûi nhaän toån haïi, nghóa laø khi gaëp xuùc loaïi ñoù thì phaûi coù caùi thoï loaïi ñoù. Khi xuùc thuaän hôïp vôùi khoå thì thoï cuõng phaûi khoå. Do ñoù neân noùi gaëp xuùc coù toån haïi roài thì coù thoï toån haïi,

chaúng theá naøo coù vieäc vui thích, ñaùng ham muoán, vöøa yù thoûa loøng caû, laø vôùi thoï khoå ñoù thì taát caû chuùng sinh ñeàu khoâng theå naøo ham thích vui möøng vöøa yù caû. Do ñoù cho neân noùi laø luoân luoân chaúng ñaùng ham thích vaø vöøa loøng. Nhö loaøi höõu tình Na-laïc-ca, ñaây laø chæ cho loaøi höõu tình theá gian gaây toäi aùc ñaùng bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Do ñoù maø noùi nhö loaøi höõu tình Na-laïc-ca. Noù do loaïi naøy sinh ra loaïi ñoù, laø loaøi höõu tình gaây taïo caùc vieäc coù nhaân duyeân ñoù thì phaûi sinh nhö theá. Do ñoù maø noùi noù thuoäc loaïi naøo thì sinh ra loaïi ñoù. Khi ñaõ sinh roài thì gaëp xuùc loaïi ñoù, nghóa laø sinh ra ôû ñòa nguïc thì gaëp xuùc ôû ñòa nguïc. Do ñoù maø noùi ñaõ sinh ra roài thì gaëp xuùc loaïi ñoù. Theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình chính mình gaây taïo caùc nghieäp. Nghóa laø giaû söû hoaëc coù taïo caùc haønh thaân khaåu yù coù toån haïi, hoaëc khoâng taïo, hoaëc coù chöùa nhoùm theâm caùc toån haïi, hoaëc khoâng coù chöùa nhoùm, hoaëc coù chöùa nhoùm theâm lôùn caùc toån haïi thì chieâu caûm töï theå bò toån haïi hoaëc khoâng chöùa nhoùm thì töï theå khoâng bò toån haïi, neáu töï theå bò toån haïi thì gaây toån haïi cho theá gian, hoaëc töï theå khoâng toån haïi thì khoâng gaây toån haïi cho theá gian. Neáu ñaõ sinh toån haïi theá gian thì gaëp xuùc toån haïi, hoaëc khoâng gaây toån haïi theá gian thì khoâng gaëp xuùc toån haïi. Neáu gaëp xuùc toån haïi thì bò toån haïi, hoaëc khoâng gaëp xuùc toån haïi thì khoâng gaëp toån haïi, chaúng caàn phaûi noùi. Theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình ñoù töï mình taïo nghieäp, vì gaây taïo caùc haønh thaân-khaåu-yù coù toån haïi, thì tích chöùa theâm lôùn caùc söï toån haïi. Neáu chaúng taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù toån haïi thì laøm sao tích chöùa theâm lôùn caùc thöù toån haïi ñöôïc? Coøn nhö

chöùa nhoùm theâm lôùn caùc söï toån haïi thì taát phaûi gaây toån haïi cho töï theå. Coøn neáu chaúng chöùa nhoùm theâm caùc toån haïi thì laøm sao gaây toån haïi cho töï theå ñöôïc? Coøn nhö ñaõ gaây toån haïi cho töï theå thì seõ sinh toån haïi cho theá gian. Neáu chaúng gaây toån haïi cho töï theå thì laøm sao gaây toån haïi cho theá gian ñöôïc? Coøn nhö ñaõ gaây toån haïi cho theá gian thì phaûi gaëp xuùc toån haïi, neáu chaúng gaây toån haïi theá gian thì laøm sao gaëp xuùc toån haïi ñöôïc. Coøn nhö gaëp xuùc toån haïi thì taát phaûi nhaän thoï toån haïi, neáu chaúng gaëp xuùc toån haïi thì ñaâu coù nhaän thoï toån haïi ñöôïc? Chính ñieàu naøy môùi ñaùng noùi, ñaùng ñeå yù. Theá neân, Ta noùi caùc loaøi höõu tình ñoù chính mình taïo nghieäp. Ñoù goïi laø nghieäp dò thuïc ñen cuûa ñen, nghóa laø chính nghieäp naøy laø xaáu aùc chaúng thieän cho neân chieâu caûm nghieäp dò thuïc xaáu xa chaúng vui veû öa thích ñöôïc vaäy! - Theá naøo laø nghieäp dò thuïc traéng cuûa traéng?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 7 117

Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi vôùi thaày Boá-thích-noa, ngöôøi giöõ caâu chi giôùi veà boø. Taát caû neân bieát ôû ñôøi coù loaïi Boå-ñaëc-giaø-la taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi, noù taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi roài thì chöùa nhoùm taêng theâm caùc thöù khoâng toån haïi. Khi ñaõ chöùa nhoùm caùc thöù khoâng toån haïi roài thì coù ñöôïc töï theå khoâng toån haïi. Khi coù ñöôïc töï theå khoâng toån haïi roài thì khoâng sinh toån haïi cho theá gian. Khi ñaõ sinh ra khoâng toån haïi theá gian thì gaëp xuùc khoâng toån haïi. Khi gaëp xuùc khoâng toån haïi thì nhaän ñöôïc thoï khoâng toån haïi. Theá laø cöù moät möïc meán thích vui veû möøng rôõ vaø thoûa yù vöøa loøng. Ñaây chính laø caùc höõu tình ôû caùc coõi trôøi khoâng caàn phaûi aên uoáng. Noù töø loaïi naøy, neân sinh ra loaïi ñoù. Ñaõ sinh roài thì gaëp xuùc loaïi ñoù. Theá neân Ta noùi caùc loaïi höõu tình ñoù töï mình taïo nghieäp, taát caû neân bieát, ñoù laø nghieäp dò thuïc traéng cuûa traéng. Taïo haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi laø taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù toát laønh, nghóa trong naøy yù noùi haïnh thieän cuûa thaân, ngöõ, yù töùc laø caùc haïnh khoâng toån haïi cuûa thaân, ngöõ, yù. Noù taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi roài thì chöùa nhoùm theâm caùc thöù khoâng toån haïi, laø taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù toát laønh roài thì gaây taïo theâm lôùn caùc phaùp xa lìa, töùc laø noùi chöùa nhoùm theâm lôùn caùc thöù khoâng toån haïi. Chöùa nhoùm theâm lôùn caùc thöù khoâng toån haïi roài thì seõ ñöôïc caùi töï theå khoâng toån haïi laø gaây taïo theâm lôùn caùc phaùp xa lìa ñöôïc sinh vaøo coõi Saéc. YÙ trong naøy noùi coõi Saéc laø chæ cho töï theå khoâng coù toån haïi. Vì sao nhö theá? Vì khi ñaõ truï ôû ñoù thì maét thaáy saéc, tai nghe tieáng, thaân ñuïng chaïm, yù hieåu vieäc (phaùp) thì taát caû ñeàu vöøa yù, chaúng theå khoâng vöøa yù ñöôïc, taát caû ñeàu vui, ñeàu ñuùng yù, ñeàu bình ñaúng, maø khoâng theå naøo khoâng vui, khoâng ñuùng lyù, khoâng bình ñaúng ñöôïc, chính söï kieän ñoù neân toaøn laø vui veû thoûa loøng. Noù ñaõ ñöôïc töï theå khoâng toån haïi neân sinh ra theá gian khoâng toån haïi, nghóa laø ñaõ chieâu caûm coù coõi Saéc roài thì seõ sinh leân coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi. YÙ ôû ñaây noùi coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi chính laø theá gian khoâng toån haïi ñoù. Vì sao nhö theá? Vì sinh vaøo coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi,

thì maét thaáy saéc cho ñeán. yù bieát phaùp taát caû ñeàu vöøa yù, roäng noùi cho ñeán töôùng bình ñaúng ñeàu ñöôïc bình ñaúng. Do söï kieän naøy neân hoaøn toaøn nhaän ñöôïc söï vui möøng vöøa yù. Do sinh ra theá gian khoâng toån haïi neân gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi, nghóa laø khi sinh ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi roài thì gaëp xuùc ôû coõi Saéc. YÙ ôû ñaây noùi xuùc coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi laø xuùc khoâng toån haïi. Khi noù gaëp xuùc khoâng toån haïi thì seõ nhaän ñöôïc thoï khoâng toån haïi, laø gaëp ñöôïc loaïi xuùc nhö theá thì nhaát ñònh nhaän ñöôïc thoï (caûm xuùc) nhö

theá, töùc laø xuùc ñaõ thuaän vui thì thoï cuõng vui söôùng. Do ñoù maø noùi gaëp xuùc khoâng toån haïi thì nhaän ñöôïc thoï khoâng toån haïi. Nhö theá laø cöù moät möïc meán thích, vui möøng, thoûa yù, nghóa laø vôùi thoï vui söôùng ñoù thì voâ löôïng loaøi höõu tình naøo cuõng ñeàu meán thích, vui veû, vöøa yù. Do ñoù neân noùi taát caû ñeàu moät möïc vui thích thoûa loøng. Nhö caùc loaøi höõu tình ôû caùc coõi trôøi khoâng aên uoáng, nghóa laø noùi theá gian höôùng veà coõi Saéc. Do ñoù neân noùi loaøi höõu tình chö Thieân khoâng caàn aên uoáng. Noù do loaïi naøy thì sinh ra loaïi ñoù, nghóa laø chính caùc söï vieäc cuûa loaøi höõu tình ñoù coù nhaân duyeân ñoù maø sinh ra nhö vaäy. Do ñoù neân noùi noù do loaïi naøo thì sinh ra loaïi ñoù. Sinh ra gaëp xuùc loaïi ñoù, nghóa laø ñaõ sinh vaøo coõi Saéc thì gaëp xuùc cuûa coõi Saéc. Do ñoù maø noùi ñaõ sinh ra roài thì laïi gaëp xuùc cuûa loaïi ñoù. Theá neân Ta noùi loaøi höõu tình ñoù töï mình taïo nghieäp, nghóa laø giaû söû nhö taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi, hoaëc chaúng taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi, thì ñeàu chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù khoâng toån haïi. Neáu chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù khoâng toån haïi, thì seõ chieâu caûm töï theå khoâng toån haïi, hoaëc chaúng chieâu caûm ñöôïc töï theå khoâng toån haïi. Neáu nhö coù ñöôïc töï theå khoâng toån haïi hoaëc chaúng coù ñöôïc töï theå khoâng toån haïi thì seõ sinh ra theá gian khoâng toån haïi, hoaëc chaúng sinh ra theá gian khoâng toån haïi. Neáu ñaõ sinh ra theá gian khoâng toån haïi, hoaëc chaúng sinh ra theá gian khoâng toån haïi thì seõ gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi hoaëc chaúng gaëp xuùc khoâng toån haïi. Neáu gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi, hoaëc chaúng gaëp xuùc khoâng toån haïi thì seõ nhaän ñöôïc thoï khoâng toån haïi. Ñieàu naøy chaúng ñaùng noùi. Theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình ñoù töï mình taïo nghieäp. Vì neáu taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi, thì chöùa nhoùm taêng theâm caùc thöù khoâng toån haïi. Chaúng taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù khoâng toån haïi thì chaúng chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù khoâng toån haïi, thì coù ñöôïc töï theå khoâng toån haïi. Neáu chaúng chöùa nhoùm theâm caùc thöù khoâng toån haïi thì cuõng chaúng coù ñöôïc töï theå khoâng toån haïi. Neáu caûm ñöôïc töï theå khoâng toån haïi thì sinh ra theá gian khoâng toån haïi. Khoâng caûm ñöôïc töï theå khoâng toån haïi thì cuõng khoâng sinh ra theá gian khoâng toån haïi. Neáu sinh ra theá gian khoâng toån haïi thì gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi, coøn nhö chaúng sinh ra theá gian khoâng toån haïi thì cuõng chaúng gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi. Neáu gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi thì nhaän ñöôïc thoï khoâng toån haïi. Coøn

nhö khoâng gaëp ñöôïc xuùc khoâng toån haïi thì cuõng khoâng nhaän ñöôïc thoï khoâng toån haïi. Ñaây laø ñieàu ñaùng noùi, theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình

ñoù töï taïo nghieäp. Ñoù goïi laø nghieäp dò thuïc traéng cuûa traéng, nghóa laø caùc nghieäp toát laønh naøy chieâu caûm ñöôïc quaû dò thuïc ñaùng vui möøng meán thích. - Theá naøo goïi laø nghieäp dò thuïc traéng ñen cuûa traéng ñen? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi vôùi thaày Boá-thích-noa, ngöôøi giöõ caâu chi giôùi veà boø: Taát caû neân bieát! ÔÛ ñôøi coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Noù taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi roài thì chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc phaùp toån haïi vaø khoâng toån haïi. Noù chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc phaùp toån haïi vaø khoâng toån haïi roài lieàn chieâu caûm töï theå coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Khi noù ñaõ chieâu caûm töï theå coù toån haïi vaø khoâng toån haïi thì noù seõ sinh ra coõi theá gian coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Khi ñaõ sinh ra coõi theá gian coù toån haïi vaø khoâng toån haïi thì seõ gaëp ñöôïc xuùc coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Khi ñaõ ñöôïc caùi xuùc coù toån haïi vaø khoâng toån haïi thì nhaän ñöôïc caùi thoï coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Noù xen vaøo nhau laãn loän nhö loaøi höõu tình vöøa laø ngöôøi vöøa laø moät phaàn trôøi pha laãn vaøo. Do loaïi naøy maø sinh ra loaøi ñoù. Ñaõ sinh roài thì seõ gaëp loaïi xuùc ñoù. Theá neân Ta noùi, loaøi höõu tình ñoù do chính mình taïo nghieäp. Taát caû ñeàu neân bieát ñoù laø nghieäp dò thuïc traéng ñen cuûa traéng ñen. Taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi, laø taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù thieän vaø chaúng thieän. YÙ ôû ñaây noùi taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù thieän vaø chaúng thieän thì goïi laø taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi roài thì chöùa nhoùm taêng theâm nhieàu caùc thöù toån haïi vaø khoâng toån haïi ñoù, nghóa laø ñaõ taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù thieän vaø chaúng thieän roài thì taïo taùc taêng theâm caùc phaùp xa lìa vaø chaúng xa lìa. Nghóa trong naøy, yù noùi gaây taïo theâm nhieàu caùc phaùp xa lìa vaø chaúng xa lìa thì goïi laø chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù toån haïi vaø khoâng toån haïi ñoù. Chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù toån haïi vaø khoâng toån haïi aáy roài thì chieâu caûm ñöôïc töï theå toån haïi vaø khoâng toån haïi ñoù, nghóa laø gaây taïo theâm nhieàu caùc phaùp xa lìa vaø chaúng xa lìa roài thì lieàn chieâu caûm ñöôïc coõi Duïc cuûa ngöôøi vaø trôøi. YÙ ôû ñaây noùi coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi thì goïi laø töï theå coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Vì sao? AÁy laø vì khi truï ôû trong coõi ñoù thì maét thaáy saéc, tai nghe tieáng, muõi ngöûi muøi, löôõi neám vò, thaân ñuïng chaïm vaø yù bieát phaùp, taát caû coù khi laø vöøa yù coù khi chaúng vöøa yù, yù vui vaø cuõng coù khi yù chaúng vui, coù töôùng vöøa yù, maø coù khi coù töôùng khoâng vöøa yù, coù khi bình ñaúng töï nhieân maø cuõng coù khi chaúng töï nhieân bình ñaúng... Do caùc söï kieän nhö theá maø hoaëc vui hoaëc buoàn laãn loän.

Khi chieâu caûm ñöôïc töï theå toån haïi vaø khoâng toån haïi thì seõ sinh ra coõi theá gian toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, coù nghóa laø chieâu caûm ñöôïc ôû trong coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi roài thì chaéc chaén seõ sinh vaøo coõi Duïc ñoù. YÙ ôû ñaây noùi coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi thì goïi laø theá gian toån haïi hoaëc khoâng toån haïi. Vì sao? Vì khi ñaõ sinh laøm trôøi vaø ngöôøi trong coõi Duïc roài thì maét thaáy saéc..., cho ñeán yù bieát phaùp taát caû ñeàu laø hoaëc vöøa yù hoaëc chaúng vöøa yù, roäng noùi cho ñeán ñöôïc bình ñaúng töï nhieân hoaëc chaúng bình ñaúng töï nhieân. Do caùc söï kieän ñoù maø coù vui khoå xen laãn nhau. Khi sinh coõi theá gian coù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi thì seõ gaëp xuùc coù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, coù nghóa laø khi sinh vaøo coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi roài thì gaëp xuùc ôû coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi. YÙ ôû ñaây noùi caùi xuùc coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi thì ñoù laø caùi xuùc coù toån haïi vaø khoâng toån haïi. Khi gaëp xuùc coù toån haïi vaø khoâng toån haïi roài thì seõ nhaän ñöôïc thoï coù toån haïi vaø khoâng toån haïi, coù nghóa laø vôùi loaïi xuùc nhö theá thì nhaát ñònh phaûi nhaän ñöôïc loaïi thoï nhö theá. Khi xuùc ñaõ thuaän khoå vaø laïc thì taát nhieân thoï cuõng phaûi khoå vaø laïc. Do ñoù cho neân noùi gaëp xuùc coù toån haïi hay khoâng toån haïi roài thì seõ nhaän ñöôïc thoï coù toån haïi vaø khoâng toån haïi, xen laãn vaøo ñoù, coù nghóa laø khoå vaø vui noù xen laãn vaøo nhau maø hieän ra ngay trong khi ñoù. Do ñoù neân noùi laø noù chen nhau, xen laãn vaøo nhau. Do loaïi naøy thì sinh ra loaïi ñoù, nghóa laø caùc söï vieäc maø loaøi höõu tình ñoù y vaøo thì coù nhaân ñoù duyeân ñoù maø sinh ra noù. Do ñoù maø noùi do loaïi naøy sinh ra loaïi ñoù. Khi ñaõ sinh ra roài thì seõ gaëp xuùc loaïi ñoù, nghóa laø khi sinh vaøo coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi roài thì seõ gaëp xuùc ôû coõi Duïc cuûa trôøi vaø ngöôøi. Do ñoù maø noùi khi sinh ra roài thì seõ gaëp xuùc loaïi ñoù. Theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình ñoù töï mình taïo nghieäp coù nghóa laø giaû söû: Neáu nhö taïo caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi, hoaëc chaúng taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi thì ñeàu chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc chaúng chöùa nhoùm theâm nhieàu thöù coù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi. Neáu chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc khoâng chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc thöù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, thì seõ chieâu caûm ñöôïc töï theå coù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc khoâng chieâu caûm ñöôïc töï theå coù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi. Neáu ñaõ coù ñöôïc töï theå toån haïi, hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc chaúng coù ñöôïc töï theå toån haïi, hoaëc khoâng toån haïi thì seõ sinh ra coõi theá gian coù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc chaúng sinh ra coõi theá gian toån haïi hoaëc khoâng toån haïi. Neáu ñaõ sinh ra coõi theá gian coù toån haïi vaø khoâng toån haïi, hoaëc khoâng sinh ra coõi theá gian toån

haïi hoaëc khoâng toån haïi thì seõ gaëp ñöôïc caùc xuùc toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc khoâng gaëp caùc xuùc toån haïi hoaëc khoâng toån haïi. Neáu gaëp caùc xuùc toån haïi hoaëc khoâng toån haïi, hoaëc khoâng gaëp ñöôïc caùc xuùc toån haïi hoaëc khoâng toån haïi thì nhaän ñöôïc thoï toån haïi hoaëc khoâng toån haïi. Ñaây thì chaúng caàn phaûi noùi. Theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình aáy töï mình ñaõ taïo

caùc nghieäp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.